

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 109. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297275056.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Jeg har aldrig været en ThundernTrunk, og jeg er af Naturen uskikket, til nogentid at blive det - Jeg har, som jeg før har sagt, aldrig kundet taale meget - Jeg har forsaavit jeg veed, sjelden eller aldrig drukket allene for at drikke - hverken for paa en underdyrisk Maade at prøve Styrke i den Fald, eller for at gjøre Verten Ære, eller for at høytideligholde en FødselsFest, eller for at drikke Kongens Skaal, eller for at unde Viintapperen Penge - Jeg siger aldrig allene af disse Aarsager - thi det forstaaer sig næsten, at de som Paaskud undertiden ere komne min SkjødeLyst ret vel tilpas - Men et er det, at det altid har været mig modbydeligt at trænge til disse Paaskud; og at jeg altid, naar jeg havde Valget, hundrede gange heller har vildet drikke min Flaske Vin de Rhone i en ensom Grotte, end heele Strømme af Burgunder og Tockayer i sværmende Selskaber - Et andet er det, at skjønt disse anførte Aarsager, almindeligt i de Fornuftiges Øyne kun holdes for Paaskud, saa ere de det dog ikke altid - Der ere vist mange, som drikke allene af Forfængelighed, eller af en utidig Undseelse, eller af Ærbødighed for en formeent Pligt at gjøre alting med - Og disse Svagheder er jeg mig tilforladelig ikke bevidst - Endnu maae jeg erindre, at min Gane sjelden eller aldrig har havt nogen Deel hos mig i Viinens Glæder - Naar jeg fik frembragt den søde Spænding i mit Hjerte, den Klarhed i min Forstand, den Raskhed i min IndbildningsKraft, som jeg vilde, saa var det min Smag altid ligemeget ved hvad for Midler det skeede - Og saa modbydelig som Rhabarbera er mig af Naturen, saa skulde jeg i denne Time, naar det frembragte ovenanførte Virkninger i min Sjæl; heller drikke et Decoctum deraf, end den mig saa kjære røde Drue-Saft, naar den ikke udrettede meer hos mig, end Theevand - Saa meget om disse ThundernTrunker, som jeg nu for evig tager Afskeed med, og som jeg egentligst kun har talt om, for at undgaae selv at holdes for saadan en - for at bevidne denne Sort af Viinens Misbrugere min fuldkomneste Foragt - og for tiilig at begynde en lille Trette med de got Folk, der uforsonlige med dem, som elske Viinen for IndbildningsKraftens og Hjertets Skyld; holde dem for aldeles undskyldte, som, sikkre i Hensigt til deres mod alle Indtryk hærdede Sjæle, drikke den ædle Druesaft, ligesom de spise Østers - blot for at kildre deres Gane og at styrke deres Mave - Denne Trette vil i Fremtiden give mig Materie til et langt Capitel om dem, der holde det for meget anstændigere at drikke sig en Ruus paa i to Flasker Rhinsk Viin, end i Genever for fiire Skilling - En Caspar - - ja en Caspar - - men endnu noget maae mine Læsere skaane mig, for at føre denne Meening ud - Saameget maae jeg sige strax, at jeg førend mit to og tyvende Aar, det er at sige, førend nagende, bidende Bekymringer begyndte at efterlade Ar i min Sjæl, der maatte udfyldes, inden at Glæden kunde gjøre sine sædvanlige Træk derpaa - sjelden og i det høyeste kun fem Gange gik over Stregen - - Er det ikke meer end nok vil man naturlig viis sige? - Men jeg har skyndt mig med alting - og man maae mærke, at jeg førend mit toogtyvende Aar allerede havde været, Student, Land-Stryger, Krigsmand, Theolog og med Tugt at melde Autor - at jeg allerede dengang havde været hundrede Gange i den yderste Mangel, hundrede Gange i Dødens Strube - at jeg endelig havde været forelskt som en Rotte, forlovet op til begge Ørnene, og for at gjøre mit Maal fuldt op til Bredden, Versemager - Saameget om ViinFlasken -